

Sept. 9. 1

D. GREGORIVS MORATA ET MELIA
PHIL. BACG. ET COLL. MAG. D. THOM. VILLAN. ALVMN.
PROPUGNABIT
HAS THEOLOGICAS THESES
EX GVILLELMI ESTII
IN LIB. I. SENT. COMMENT. DESVMTAS,
ET I. CVRRCVL. ANNO
AVDITORIBVS SVIS EXPLANATAS
*A P. M. Fr. PETRO PASCHASIO CARBONELL
ET D. FRANCISCO ESTELLER PRESB.
THEOLOG. PROFESSORIBVS.*
HIC IPSIS ADERIT IN LOCO CERTAMINIS
QVI ERIT VALENTINVM LYCEVM
DIE XIII. MENSIS IVNI ANNI M.DCC.XCI.

HORA IX.

VALENTIAB
APVD FRATRES DE ORGA. EODEM ANNO.

(1)

00000000000000000000000000000000

EX DISTINCTIONE I.

1 **N**illum bonum creatum potest desiderium humanum satiare, ideoque solo Deo tamquam summum bono, et creature rationalis ultimo fine fruendum est; ceteris vero rebus a Deo factis damaxata utendum.

2 Quia et virtutibus non licet homini frui, sed tantum uti.

3 Deinde peccatis, quae non a Deo, sed a perversa hominum voluntate sunt recte atque legitime uti valentur.

4 Fas est homini, Deum colere eaque servire intratu mercedis aeternae.

EX DISTINCTIONIBVS II. ET III.

5 Ex Scriptura sacra, Ecclesiae auctoritate, et ratione naturali facile evincitur unum esse Deum.

6 Unitas divinae naturae, quam christiana fides constitutur non tantum plures specie Deos, sed et numero distinctos excludit.

7 Ceterum in una Dei natura esse tres Personas resister distinctar divinis testimonis ostenditur.

8 Praecipuoi errores, qui circa hoc mysterium extitunt, iam pridem ab Ecclesia condemnatos recemere non gravabor.

9 Ex contemplatione Mundi et partium eius potest homo pervenire in aliquam Dei notitiam: immo et eos existentiam demonstratione firmare.

10 Mysterium tamen Trinitatis nulla ratione naturali demonstrari potest.

11 Fide tamen supposita possunt adferri congruac-

D. O. M.

R. 108053

(2)

tiae quedam quibus doceatur non esse absurdum, nec contra rationem id quod credimus.

EX DISTINCT. IV. AD VII.

12 Ut convenienter et inoffense de tanto mysterio loquiamur; minusque in solvendis argumentis, que contra ipsum adferri solent laboremus, varietatem vocum, quae Deo vel divinis Personis tribuantur, enodabimus.

13 Hinc sana et catholicæ est loquutio, qua effertur vel Deum genuisse Deum, vel ex Deo genitum Deum esse.

14 Inde tamen non recte concluditur essentialiam diuinam gignere aut gigni; vel ad intra producere, sive procedere.

15 Abbatis Joachim errorem et eius refutationem declarabimus.

16 Pater Filium genuit voluntate non deliberante, sed approbante aut concomitante; et necessitate simul non violentia aut coactiva, sed naturali.

17 Propriam et genuinam generationis divinae notionem, nostrum est tradere et exponere.

18 Huiusmodi generatio recte vocatur mentis divinae conceptio.

19 Generationem aeternam Filii Dei non posse a nobis intelligi Patres passim affirmare videntur; verum haec Patrum doctrina non de qualicunque cognitione seu intelligentia divinitate generationis; sed aut de demonstrativa, aut plena atque perfecta quam comprehensionem vocant est accipienda.

EX DISTINCT. VIII.

20 Soli Deo convenit vere ac proprie esse. Id autem quo sensu sit accipendum perspicue ostendam.

21 Inde consequitur incommutabilitatem esse Dei naturam, id est, nulli prorsus mutationi obnoxiam.

Quum

(3)

22 Qnum autem in Deo non aliud sit essentia seu natura, aliud voluntas; non dissimili modo ac natura immutabili est Dei voluntas.

23 Cum divinae naturae immutabilitate necessario conuenientia est eius simplicitas. Est igitur Deus ac divina natura omnino et perfectissime simplex, id est, omnis compositionis expers.

EX DISTINCT. IX. AD XV.

24 Divinarum Personarum realis distinctio non aliunde petenda est, quam ex origine, qua una ab alia procedit.

25 Filius Dei est Patri coeterius consubstantialis, ac vere et proprio Deus.

26 Inter Personas divinas praeter ordinem originis non est aliud agnoscendus sive temporis, sive naturae, sive dependentiae, sive dignitatis.

27 Hoc nomen Spiritus Sanctus congruit tertie Personae Sanctissimæ Trinitatis, ipsique usu Scripturæ, actionis Ecclesiae incomplexe sumtum asseritur ut proprium.

28 Spiritus Sanctus vere et proprio Deus est.

29 Nedium a Patre, verum etiam a Filio procedit. Quod ex Scripturis, et Patribus non modo Latinis verum etiam Graecis, definitione Coaglorum, et rationibus magni momenti competitum est.

30 Et quidem nec prius nec plenus procedit a Patre quam a Filio. Sed utsopus tempore Pater et Filius sunt unum principium Spiritus Sancti, non duo.

31 Quanvis non licet repetire veram distinctionem rationem inter generationem Filii et processionem Spiritus Sancti, tamen quantum humani ingenii tentatis putatur, arbitramur in eo possum eue, quod generatio Filius sit emanatio per modum naturæ seu naturali fecunditatis processio vero Spiritus Sancti per modum voluntatis seu amoris.

Quid

(4)

32 Quid et quosuplex ame *Datio et Missio*, et quamnam Personae datur, vel minantur; vel viceversa quibus Personis conveniat aliam dare, aut mingere in circu exponemus.

EX DISTINCT. XVII. AD XXV.

33 Quemadmodum Filius Dei ex Patre nascendo non tantum habet ut sit Filius, sed omnino ut sit, similiter et Spiritus Sanctus ex Patre Filioque procedendo.

34 Tres Personae divinae non modo similes sibi in vicem sunt, sed omnino aequales.

35 Personarum diuinorum unaqueque revera est in aliis per mutazionem inexistens quam Graeci *enexi*, Latini circummissione appellant.

36 Tres Personae diuinae nemus magnitudinis, verum etiam potentia sunt inter se penitus aequales.

37 Vnde fit inseparabilitas prorsus eis opera Trinitatis ad extra, ita ut una persona non possit aliquid operari sine alia vel aliis dubius.

38 Veram et expeditam nominis *Persona* expositionem adferim.

39 Persona in divinis significat relationem per medium substantiae, vel quod fore in idem residit essentiam non abolute, sed ut coniunctam habet proprietatem individualem atque incomunicabilem.

EX DISTINCT. XXVI. AD XXXIV.

40 Quae et quot sint divinarum Personarum notiones, et proprietates aptere non repugnabimus.

41 Verum nomen ita Filio Dei proprium est, ut nec Parte nec Spiritui Sancto sit commune.

42 Nomine *principii*, ut Deus vel Personis diuinis attribuitur, duplex significare potest relatio, interna scilicet et externa.

Quem-

(5)

43 Quemadmodum Personae ita etiam relationes dividuntur quibus earum dicimen sumuntur, resalter ab invicem distinguuntur.

44 A Personis tamen, quibus competunt vel ab essentia divina reapse non distinguuntur; sed ratione sola.

EX DIST. XXXV. AD XXXVII.

45 Est in Deo perfectissima scientia, quae quidem tam late patet, ut nihil prorsus eam fugiat.

46 Hic enim Deus et seipsum habet, et omnia alia a se, seu bona, seu mala, praeterita, praesentia, futura, tam singularia quam universalia, tan contingenter quam necessaria, possibilia et impossibilia, imo et infinita.

47 Eni autem Dei scientia revera unica sit, ratione tamen rerum subiectarum diversa sortitur nomina, tamquam diversas eius partes seu species constituant.

48 Res omnes productae, et producibilis sunt in Deo secundum ideas quasdam ipsi coactas, non secundum essentiam.

49 Non ita tamen sunt in Deo peccata, aut impossibilia quamvis eius cognitionem non subterfugant. Imo et recte quodam sensu negari potest peccata esse in Dei cognitione, si nempe de notitia approbatione sermo sit.

50 Viceversa in omnibus rebus, et ubique Deus est. Idque tribus modo narratum per potentiam, praesentiam, et essentiam.

51 Quam Deus sit in omnibus r. b. s., consequens est eum in Iaco, et in tempore eius; taceti longe ait ratione quam res crederet.

52 Ene ubique eo modo, quo Deus tribuitur, nulli creaturae communiqueret potest.

Ex

(6)]

EX DISTINCT. XXXVIII. ET XXXIX.

54 Scientia Dei, si consideretur quatenus eadem est cum eius essentia, potentia, et voluntate; sive ut practica aut operativa, aut quod eodem residit, cum divino beneplacito consumata, causa est rerum omnia co-gnitorum.

55 Res autem cognitae nec sunt nec esse possunt causa scientiae Dei, neque res futurae praescientiae.

56 Haec Dei praescientia ad omnia futura etiam contingens extenditur.

57 Non adfert necessitatem evanidendi rebus praecognitis. Negat Dei Providentia rebus provisis.

58 Omni scientiae Dei convenit non posse mutari. Littere enim scientia visionis ab aeterno potuerit plura complecti quam nunc complectatur, modo non potest ad plura vel pauciora extendi.

59 Providentia Dei recte apud S. Thomam definitur: Praeexistens in mente divina ratio ordinis rerum in finem.

60 Omnia quae in hoc mundo existunt et sunt, rebus misericordiis et viibus non exceptis providentiae divinae subiecta sunt.

61 Nec actus quidem humani, id est illi qui a libero arbitrio procedunt ulla ratione Dei providentiae subtrahi possunt.

62 Provicit Deus omnia seu omnibus immediate.

63 Tametsi Deus peccata non providet, de illis tamen providere recte dicitur, nam ea praevidet, et permittere vult, et praevisa ordinat ab humana aliquod, ad ostensionem scilicet misericordiae suae, uite iustitiae, vel quocunque aliud.

EX DISTINCT. XL. ET XLI.

64 Praedestinatione breviter et recte definitur apud S. Tho-

(7)

Thomam: ratio quedam ordinis aliquorum in salutem aeternam in mente divini existens.

65 Praedestinatio, dilectio, electio in quo differant, et quo referantur exponemus.

66 Non eximii dicitur Sancti, sed omnes et solidi qui salvantur ab aeterno fuerint a Deo praedestinati.

67 Illa gratia qua homo lapis ad salutem aeternam finaliter promovetur, seu a morte perpetua revera liberatur secundum D. Augustinum a Deo praedestinante praeparatur.

68 Praedestinationis effectus praincipie numerantur vocatio efficax, iustificatio perseverans, atque glorificatio.

69 Praedestinatio ad gloriam, secundum nostrum concipiendi modum prior est ea, qua homines praecordinantur ad gloriam, quae medium quoddam est ad gloriam comparandam.

70 Providentiae divinae circa creaturam intellectualem pars altera est reprobatio. Quae a Doctori Angelico sic definitur: ratio ordinis reprobatorum in finem intentum a Deo, scilicet, ut ostendat iustitiam suam vindicativam cert.

71 Inter reprobationis effectus praetertim recenseri debent dimissio seu derelictio, excusatio et obdurate, atque ipsa aeterna damnatio.

72 Permissio cuiuscumque peccati, etiam primi, quod homo vel Angelus committit, effectus est reprobationis tam Angelorum quam hominum coram, qui ex illo peccato duci sunt aut ducedi in damnacionem.

73 Quavis homines reprobati non omnes damnentur propter peccatum origine: difteri tamen non potest habuimusmodi peccatum omibus esse originem, radicem, vel occasionem damnationis.

74 Nullum omnino peccatum negat homini nec Angelus in divinam reprobationem, veluti in causam referendum est.

Prae-

(8)

75 Praedestinatio, et reprobatio quamvis efficaciam habeant, necessitatem tamen non adferunt actionibus humanis, sed illasam relinquunt libertatem arbitrii.

76 Inde consequens sit, praedestinatum damnari, et reprobum salvari posse.

77 Quandoque contingit Praedestinatum peccare, et Reprobum revera iustificari.

78 Nihilo secus certa fide tenendum est praedestinationem ac reprobationem certissimam ac invariabilem esse, id est infallibiliter consequutaram suam effectum.

79 Numerus Praedestinatorum soli Deo cognitus est, et ipso scit nedium quorū sint salvandi, sed et qui sint De Reprobis simili modo discernendum est.

80 Certus ad definitum numerus electorum, uti et reproborum non est Ecclesiae a Deo revelatus. Quocirca temerarium esset de hac re aliquid statuere.

81 Verum illud nec falso nec temerario sed nimis quam vere dicitur, hominum reproborum numerum longe maiorem esse, quam electorum, si totum consecatur genus humanum.

82 Ceterum inter ipsos quoqua fideles plures esse reprobus, quam praedestinatos tam Scripturæ quam Patrum auctoritate docetur.

83 Nemo mortalium nisi speciali revelatione munitus potest statuere ea certitudine cui falsum subesse non possit, se numero praedestinatorum vel reproborum adscriptum esse.

84 Hominis praedestinatio est omnino gratuita, et a praeviis a Deo meritis prorsus independens.

EX DISTINCT. XLII. AD XLIV.

85 In Deo nulla est potentia passiva, sed activa dum taxat, perfecissima sane et infinita: qua sit ut Deus ab universa Ecclesia iure praedicetur omni potens.

86 Hinc aperte colligitur posse Deum multa facere, quae non facit, et ea quae facit omittere.

Por-

(9)

87 Potest etiam Deus, quavis re a se facta aut facienda aliam facere potiorem sive meliorem.

EX DISTINCT. XLIV. AD XLVIII.

88 Deus omnia alia a se distincta non necessario, sed quam liberamente vult, et operatur.

89 Voluntas Dei quemadmodum supra de eius scientia et potentia diximus est rerum omnium causa efficiens.

90 Quam dicitur Dei voluntas esse rerum omnium causa, bona dumtaxat rerum nomine intelligenda veniunt, nullo modo peccata seu mala culpas, quae profecto bonorum privationes atque defectus sunt, non res.

91 Ceterum mala poenae ut mors, fames, tisis, morbi, aliaeque afflictiones et miseriae in Dei voluntatem ut causam necessario referri debent.

92 Divina voluntas apud Theologos diversimode accipitur. Alia enim dicitur voluntas signi, alia beneplaciti alia antecedens, alia consequens. Vnaqueque sigillatum exponetur.

93 Voluntas beneplaciti, quum simpliciter et proprio in Deo sit, semper impletur: voluntas tamen signi propter oppositam rationem non semper impletur.

94 Deus voluntate antecedenti non simulatoria sed sincera et sine dolo vult omnes homines salvos fieri. Id que ex Scripturis deducitur.

95 Duplex hoc loco opportune distinguendus est divinae voluntatis effectus: unus est creature rationalis ordinatio ad finem supernaturalem, id est ad salutem aeternam; altius finalis perducio ipsius creature in salutem.

96 Respectu primi effectus voluntas antecedens Dei salvandi omnes homines est vere, et proprio actus in Deo et coincidit cum voluntate beneplaciti: sed respectu secundi effectus non est vere actus, neque est proprio in Deo sed dumtaxat metaphorico et eminenter, neque ap-

pel-

(10)

pellari potest voluntas beneplaciti, sed est pure voluntas signi.

97. Peccata nec sunt nec fiunt Deo volente, sed dumtaxat permittente. Hoc est, Dei voluntas non potest habere pro obiecto ipsum peccatum; neque eius esse auctor, sed tantum eius permissionem.

98. Modos quibus contra Dei voluntatem quadam fieri dicuntur, enarrabimus.

99. Si contingat voluntatem divinam beneplaciti nobis innotescere, contrarium velle non licet, nec adversus eam obmurmurare, neque aliquo modo nitiri ad eius effectum impediendum: uno verbo in casu praefato voluntas nostra deliberata huius voluntati debet esse omnino conformis.

Imprimatur.

Vincentius Blasco, Can.

Vi. Valladarensis

Vñter. Valent. Rector.

a Sotomayor, Cens. Reg.